

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/324/2021
Identifikačné číslo spisu: 6420204015
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6420204015.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., právne zastúpený JUDr. Evou Považanovou, advokátkou, so sídlom Jiráskova 400/21, Žiar nad Hronom, proti žalovanej: D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., právne zastúpená JUDr. Jánom Reptišom, advokátom, so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5C/30/2020, konajúc o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. augusta 2021 sp. zn. 15Co/60/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „odvolací súd“, alebo „krajský súd“) uznesením zo dňa 25. augusta 2021 č. k. 15Co/60/2021-184 (ďalej aj ako „napadnuté uznesenie“) potvrdil vo výroku o nariadení neodkladného opatrenia uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej ako „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) zo dňa 13. mája 2021 č. k. 5C/30/2020-117 (ďalej aj ako „uznesenie súdu prvej inštancie“), ktorým okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej nevstupovať do nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. 355 vedenom pre k. ú. U., obec U., a to do rodinného domu č. s. XX a na pozemky CKN parcela č. 456 o výmere 883 m² vedené ako záhrada, CKN parcela č. 457 o výmere 624 m² vedená ako zastavaná plocha a nádvorie, CKN parcela č. 458 o výmere 168 m² vedená ako zastavaná plocha a nádvorie, ako aj do všetkých priestorov na týchto pozemkoch, v ktorých sa H. F., nar. XX.XX.XXXX zdržuje, a to do doby právoplatného skončenia súdnych konaní vedených na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 27C/21/2020 a sp. zn. 5C/30/2020. Vo zvyšku okresný súd návrh zamietol.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením okresného súdu obsiahnutým v jeho uznesení, preto skonštatoval jeho správnosť. Na zdôraznenie správnosti doplnil ďalšie dôvody, pričom konštatoval, že žalobca sa domáhal nariadenia

neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Žalovaná ako odvolateľka namietla v odvolaní, že postup okresného súdu je potrebné považovať za zmätočný a nemajúci oporu v prevedenom dokazovaní. Odvolací súd sa s týmto názorom žalovanej nestotožnil. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie je spravidla opodstatnené, ak žalobcovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, či dochádza k porušovaniu alebo ohrozeniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že by sa mu viac neoplatilo uchádzať o konečnú ochranu súdu. Odvolací súd nezdialal názor žalovanej, že do pojednávania uskutočneného dňa 26.04.2021 nebol nijaký dôvod pre postup, aby bola vec upravená neodkladným opatrením. Žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia 20.04.2021. Tomuto návrhu predchádzalo konanie žalovanej, ktoré u žalobcu vyvolalo obavu z ohrozenia telesnej a duševnej integrity tak, ako to predpokladá ustanovenie § 325 ods. 2 písm. f/ CSP. Toto žalobcom riadne konkretizované konanie žalovanej bezprostredne predchádzalo podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo strany žalobcu z dôvodu, že žalobca sa cítil zo správania žalovanej vystresovaný a mal dôvodné obavy, že žalovaná svojím konaním a agresívnym správaním ho môže ohroziť na živote alebo mu spôsobiť škodu na dome, či na zvieratách. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak podľa krajského súdu zahŕňal prvok naliehavosti a nevyhnutnosti vo vzťahu k potrebe bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami konania. Krajský súd konštatoval, že okresný súd správne dospel k záveru, že zo skutkových okolností uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a dôkazov, ktoré osvedčujú tieto rozhodujúce skutočnosti, vyplýva potreba okamžitého zásahu súdu v takom smere, aby bol zamedzený vstup žalovanej do predmetných nehnuteľností, v ktorých žalobca býva, a v ktorých sa žalovaná od decembra 2020 ani nezdržiava. Tento zákaz nevstupovať do nehnuteľností nemá vplyv na prebiehajúce konania na okresnom súde medzi stranami konania, teda žalobcom a žalovanou, pretože až v konaniach vo veci samej o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (sp. zn. 27C/21/2020) a určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam (sp. zn. 5C/30/2020) dôjde ku konečnému vyriešeniu sporných otázok ohľadne vlastníctva a vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam. Až v týchto konaniach vo veci samej budú riešené otázky, ktoré žalovaná nastoľovala aj v odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, či teda má nárok na to, čo nadobudla v 1/2 a koho vlastníctvom je rodinný dom s príslušenstvom. To, že žalovanej bola uložená povinnosť nevstupovať do sporných nehnuteľností, bolo zavinené len konaním a správaním samotnej žalovanej, ktorá voči žalobcovi vystupuje neadekvátne, bez rešpektovania jeho súkromia a vlastníctva osobných vecí, čo viedlo k ohrozeniu telesnej a duševnej integrity žalobcu. Sama žalovaná svojím správaním zapríčinila, že žalobca sa súdnou cestou musel domáhať ochrany svojej duševnej integrity vzhľadom na agresívne a neadekvátne správanie sa žalovanej voči nemu. K námietke žalovanej, že žalobca podával žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a ani jedna z týchto vecí nie je nehnuteľnosť, a teda prečo súd rozhodoval o práve k nim, odvolací súd poukázal na to, že neodkladné opatrenie, ktorým bolo uložené žalovanej nevstupovať do nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, bolo nariadené v konaní o určenie vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam. Neodkladné opatrenie tak bolo vydané v priamej súvislosti k veci samej, a to vo vzťahu k žalobe o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, vo vzťahu ku ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie. Čo sa týka prebiehajúcich konaní, neodkladné opatrenie bolo nariadené na určitú dobu, a to do právoplatného skončenia súdnych konaní vedených pod sp. zn. 27C/21/2020 (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva) a sp. zn. 5C/30/2020, teda konania o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podala riadne a včas žalovaná (ďalej aj „dovolaťka“) dovolanie s poukazom na § 432 ods. 1, ods. 2 CSP, z obsahu ktorého vyplýva, že rozhodnutie prvoinštančného súdu ako i súdu odvolacieho boli podľa nej vydané na základe neúplne zisteného skutkového stavu veci.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalobca, poukázal na procesné vady dovolania a uviedol, že v ňom absentujú dovolacie dôvody a dovolací návrh. V dovolaní žalovaná poukázala na ustanovenie § 432 ods. 1, ods. 2 CSP, bližšie však dovolacie dôvody, ktoré majú svedčiť v prospech týchto ustanovení nerozvedla, preto navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalovanej zamietol ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z., ďalej aj „CSP“), po zistení, že dovolanie podala v zákonom

stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Dovolateľka podala dovolanie s poukazom na § 432 ods. 1, 2 CSP, v zmysle ktorého dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

8. Z uvedeného vyplýva, že dovolateľka odvodila prípustnosť dovolania z dôvodu uvedeného v § 421 CSP.

9. V zmysle § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. V zmysle § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

11. V zmysle § 357 písm. d/ CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

12. V danom prípade malo byť predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie odvolacieho súdu o potvrdení uznesenia okresného súdu vo výroku o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým okresný súd uložil žalovanej nevstupovať do vyššie špecifikovaných nehnuteľností, ako aj do všetkých priestorov na týchto pozemkoch, v ktorých sa zdržuje žalobca, a to do doby právoplatného skončenia súdnych konaní vedených na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 27C/21/2020 a sp. zn. 5C/30/2020.

13. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalovanej je rozhodnutím, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie proti tomuto rozhodnutiu procesne prípustné.

14. Keďže dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, nie je proti nemu prípustné dovolanie ani podľa § 420 CSP.

15. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovanej ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.